

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. De veriis subsistendimodis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS III.

De variis subsistendi modis.

Duplex subsistendi modus, alius per subsistentias creatas, alius per increatas, de utroque hic agendum.

Punctum Difficultatis 1.

De modis subsistendi subsistentia creata.

ASSERO 1. *Quod in sententia nostra, non possit subsistentia creata, terminare naturam increatam.*

RATIO. Quia si subsistentia creata posset terminare naturam increatam, natura increata & non haberet rationem partis, & haberet, haberet quidem, quia se haberet ita, sicut natura humana in Christo non terminans, sed terminata, terminatum autem non habet rationem totius. Rursus supposita illa unione, natura divina non diceret rationem totius se sola, idque ob interventum unionis cum natura creata, ergo habet rationem partis: non haberet etiam natura divina unita naturæ humanæ, & terminata per personalitatem humanam rationem partis, quia illi non competere imperfectiones partis ut perfectibilitas, ratio imperfectioris &c. similia: hocq; ipso videretur natura divina perfici à creato, si ab aliquo creato, acquireret rationem totius.

ASSERO 2. *Quod in sententia distinguente entitativè subsistentiam à natura, non sit possibile à subsistentia creata, terminari naturam increatam.* Examinandæ hîc sunt communes implicantiæ.

1. **IMPLICANTIA.** Quia natura dependet à subsistentia; à nullo autem creato potest dependere natura increata.

RESPONDERI potest. Hoc argumentum multum probare, probaret enim etiam à subsistentia increata, non posse terminari naturam divinam, quia illa, à nullo increato etiam, dependere potest. Deinde dici potest, dependentiam quandam esse rigorosam, qualis est dependentia creaturarum à Deo, alia autem est dependentia largiori modo seu dependentia termini, quia ergo dependentia à subsistentia, est dependentia à termino, bene Deo tribui potest.

2. **IMPLICANTIA** est, ex recentiori Suar. &c. quia id repugnat; & ex parte personæ creatæ, quia nulla subsistentia creata potest terminare naturam alienam. Repugnat etiam ex parte naturæ divinæ, quia illam repugnat mutari, mutaretur autem, quia deberet in se recipere unionem cum illa persona. Quod ipsum probat. Quia unio hypostatica recipitur in natura assumpta non in termino, omnisque unio recipitur in extremo, non in termino.

RESPONDERI potest. Hoc ipsum erat probandum, quod implicet subsistentiam creatam, terminare naturam alienam, & sicut unum idemque lumen gloriæ, & respicit intellectum tanquam subiectum in quo recipitur & respicit Deum, ad cuius solius præsentationem concurrere primario potest, ita cur non erit possibilis persona creata supernaturalis, quæ tanquam subiectum respiciat naturam creatam, & tanquam terminabile intrinsecum, naturam increatam?

Non etiam repugnat talis terminatio ex parte naturæ increatæ, quia in sententia plurium, unio materialis recipitur in materia, terminatur autem ad ipsam animam rationalem, cur ergo idem dici non potest de subsistentia creata terminante naturam increatam, quod scilicet reciperetur in natura vel persona creata, terminaretur ad increatam, & ad eum modum quod unio hypostatica recipitur in natura humana terminatur ad personam Verbi, & sicut non mutatur per hoc persona Verbi, ita nec mutaretur natura divina.

3. **IMPLICANTIA** est. Quia si natura divina terminaretur subsistentia creata, destrueretur simplicitas Dei, idcirco enim non admittuntur subsistentiæ divinæ distinctæ realiter, quia destrueretur Dei simplicitas.

RESPONDERI potest. Ideo non admittitur subsistentia divina distincta realiter, quia ipsa etiam deberet esse Deus, & tamen distinguere- tur realiter à natura divina, sed hoc non eveniret, si subsistentia creata terminaret naturam increatam. Deinde quia illæ subsistentiæ divinæ distinctæ realiter à Deitate, deberent esse quid intrinsecum Deo, pertinensque per se ad Deum, adeoque ratione suæ intrinsecitatis, destruerent simplicitatem Dei, non destruitur autem simplicitas Dei per hoc, quod est extrinsecum Deo, & quod ita se haberet posita hac terminatione, ut nunc natura humana, in unione hypostatica Verbi, cuius simplicitatem non destruit.

4. **IMPLICANTIA.** Natura divina est infinita, ergo non potest terminari per terminum finitum.

RESPONDETUR. Quod non sit materialiter imaginanda ratio termini in persona, quasi sit per aliquam coextensionem, in qua facile convincitur, quod res infinita à finito non possit terminari; sed terminatio quæ habetur à subsistentia, non aliud vult quam quod faciat naturam per se stare communicata à se per se stantia, quam quid implicat communicari ab aliquo creato?

In idem recidit illa implicantia, quia ad personalitatem spectat sustentare, natura autem divina non potest sustentari, quia nullo fulcimento indiget, sed nunquid re ipsa subsistens?

Punctum Difficultatis 2.

sistentia increata, est sulcimentum naturæ Divinæ, præcipue cum hoc sustentare, nihil aliud faciat, quam quod reddat naturam per se stantem. *Sit itaque*

V. IMPLICANTIA. Quia & posset personare naturam Divinam subsistentia creata, & non posset: posset quidem ut supponitur, non posset autem, quia omne Personativum, debet adferre ultimam perfectionem & completionem substantialem, nihil autem creatum potest esse ultimo completivum Divinæ naturæ, de se completissima.

ASSERO III. *Non posse subsistentiam creatam terminare aliam à se naturam creatam.*

RATIO. Quia & esset tunc una utriusque subsistentia, & non esset, esset ut supponitur, non esset autem, quia altera Natura non acquireret rationem totius, ratione alius, quod ipsum probatur. Utraque tunc amitteret rationem totius, quod probatur. Quia ex eo solum in unione hypostatica Verbum non amittit rationem totius, quia non perficitur, nec acquirit tunc ulla perfectionem, jam autem habens duas naturas creatas, perficitur per hoc.

DICES. Si non potest una subsistentia terminare aliam naturam, daemones videntes naturam humanam Christi, bene intellexissent terminari illam subsistentia Divina.

RESPONDETUR. In Principiis nostris ponentibus subsistentiam esse in Recto Naturam, non poterant videre Daemones, Christum caruisse propria subsistentia.

ASSERO IV. *Per nos non posse naturam unam creatam terminari pluribus subsistentiis propriis.*

RATIO. Quia & terminaretur pluribus subsistentiis propriis, & non terminaretur, terminaretur ut supponitur, non terminaretur autem, quia non est intelligibile, quomodo haberet pluries rationem totius, nihil enim plus haberet, quam si uniter haberet rationem totius. Aliud est de natura Divina, quæ tribus propriis subsistentiis terminatur, quæ distinguuntur realiter vir tualiter adeoque sunt non mera formalitas, ratione suarum virtualitatum adferunt plus, quam foret, si uniter subsisteret natura Divina. Et sicut si plures, siue duæ guttæ uniantur inter se, non est illis nisi semel ratio totius, ita & in præsentia, non nisi semel subsisteretur.

ASSERO V. *In sententia condistingvente modaliter subsistentias posset una natura pluribus subsistentiis subsistere*, quia nulla videtur esse in hoc implicancia, arbitrium tamen est, non nisi tribus illam subsistere, sicut subsistit natura Divina, ad eum modum quo paries albus, si insuper alia albedine potest dealbare, non est ratio, cur non etiam tertia possit dealbari, nec tunc una subsistentia terminaret aliam, sicut nec in Divinis terminat.

De variis Modis subsistendi Subsistentiæ increatæ.

NON est hujus loci agere de subsistentiis increatis, in quantum terminant naturam increatam, hoc enim spectat ad materiam de Trinitate. Quanquam multa de illis prænosci possunt ex istis, quæ dicta de distinctione virtuali. Sed agendum hic de illis in quantum terminare possunt naturam creatam. Discutiendum imprimis est, an eandem naturam creatam, plures Personæ Divinæ terminare possint? Affirmatur Suar. uterque & alii ex nostris, contra Lugo loco citato n. 80. & contra Amicum, qui dicit, si adæquatè terminaretur natura creata à subsistentia increata, jam non poterit terminari ab altera, secus si inadæquatè terminaretur.

DICENDUM I. *Inadæquatam terminationem à Persona Divina impossibilem esse.*

PROBATUR I. Quia & esset inadæquata illa terminatio ut supponitur & non esset, quia adæquatè terminare, nihil aliud est, quam adæquatè dare esse per se, adæquatè autem dare esse per se, nihil aliud est, quam ita dare esse per se, ut nihil sit naturæ, cui non sit data ratio essendi per se. Hoc autem in omni unione hypostatica contingit, quod probatur. Vel enim hæc unio erit cum substantia spiritali completa, & hæc cum sit indivisibilis, non apparet quomodo inadæquatè terminari possit, sicut non apparet, qui punctum inadæquatè terminetur. Si autem hæc unio erit, cum substantia completa, sed composita habenteque partes etiam hæc divisibiliter quidem in indivisibili tamen consistet, ita ut si dicatur terminari anima & non terminari corpus non debeat dici assumptus homo, ergo in talibus non habet locum inadæquata assumptio.

PROBATUR II. Quia inadæquata terminatio vel hoc sensu est inadæquata, quia non totum terminat, v. g. unam partem & non aliam, & de hoc in præsentia non est difficultas, quia illæ partes habent se in hoc genere sicut disparata unibilia, indubiè autem unito Petro, non repugnat uniri Paulum, eritque adhuc responsio non secundum statum quæstionis; non enim idem terminabitur pluribus subsistentiis, sed plures subsistentiæ, plures partes vel tota; vel in isto sensu erit inadæquata illa terminatio, quia subsistentiæ illæ attemperabunt suum concursum, suamque terminationem, ut locus detur alteri terminationi: & hoc dici non potest, quia terminatio illa nihil aliud est, nisi unio Personarum, quæ utpote indivisibiles inadæquatè se dare non possunt, sicut anima rationalis indivisibilis,

visibilis, pro sua parte inadæquatè informare non potest.

PROBATUR III. Persona Verbi unita naturæ humanæ, non potest ejusdem actiones inadæquatè inæqualiterque dignificare, sed se tota tenetur, dignificare. Ergo nec potest eadem inadæquatè terminare.

OBJICITUR I. cum Amico. Concurfus sustentativus attemperari potest, adeoque facere inadæquatè sustentari naturam, quod ipsum probat, quia ille concurfus consistit in quodam nisu, quo natura humana in hypostasi Divina, media unione innititur & sustentatur.

RESPONDETUR. Neg. Antecedens cum sua probatione, & iste nisu personæ in sustentando, non est rationabiliter imaginabilis.

OBJICITUR II. Accidens, licet non possit unitum pluribus subjectis, totum suum effectum formalem tribuere, potest tamen ab unoquoque non totaliter sustentari, ergo idem in præsentī dicendum. Antecedens probatur. Quia unio ab una tantum parte sustentatur, & tamen utrique extremo confert suum effectum formalem, ergo etiam licet non possit Divina Persona non totum effectum suum formalem communicare naturæ creatæ, potest tamen natura assumpta non totaliter, sed tantum partialiter ab una sustentari.

RESPONDETUR. Imprimis indistincta hæc duo esse, totum suum effectum communicare subsistentiam, & eandem non partialiter, sed totaliter & adæquatè sustentare naturam, proindeque si concedatur primum, concedi debet & aliud. Deinde Antecedens cum sua probatione hoc tantum sensu verum esset: quod scilicet accidens, vel unio, non nisi ab una parte possit recipi, & non recipi ab alia, quod etiam verum est de Persona Divina. Hinc distingui potest consequens. Ergo potest natura creata partialiter sustentari h. e. cum una tantum naturæ (si sit compositum) parte uniri. Conceditur, potest partialiter sustentari, h. e. non habere totam id, quod ad esse per se stantis spectat. Negatur, hoc enim est quid indivisibile. Hinc

ADDO. Distinguendæ sunt hæc duæ propositiones. Potest Persona Divina uniri non adæquatè, sed uni non nisi parti. Et alia hæc est, potest ei cui unitur, non nisi inadæquatam perfectantiam tribuere, & hæc Propositio est falsa, prior vera.

DICENDUM II. *Possè terminari adæquatè unam creatam naturam, à pluribus Personis Divinis.* Antequam probetur Conclusio.

SUPPONO I. Quod Ly adæquatum interdum sumatur pro Ly solum, & ita adæquatum fidei objectum est v. g. suprema veritas, quia tota ipsa, est motivum fidei. Interdum Ly adæquatum, non importat Ly solum, sed importat exclusionem partialitatis, & sic v. g. duæ causæ to-

tales ejusdem generis, dum miraculosè eundem effectum causant, utraque causa est adæquata, non importando solitudinem, sed importando exclusionem partialitatis, totus enim effectus & non pars illius, pendet à singulis. Secundoque sensu accipitur in præsentī Ly adæquatum.

SUPPONO II. Quamvis ratio formalis subsistentiæ, sit per se subsistere, hoc tamen potest dare æquivocationis causam, nam si subsistere per se pro eodem sumatur, ac non subsistere in alio à se, hoc sensu non jam subsisteret natura humana Christi, quia illius subsistentia, est in alio, h. e. in Verbo. Hinc ita intelligendum est illud per se stare, ut & illis quæ subsistunt in alio, seu per subsistentiam alienam, quadrare possit, & iis quæ subsistunt per subsistentiam propriam, quos modos subsistendi Lugo dicit univocè non convenire, ut autem salvetur istud per se subsistere, est necesse intervenire unionem substantialem ad Personam ceteroquin non propriam, *his positis*

PROBATUR I. Conclusio. Quia id non implicat contradictionem, ut probabit solutio objectionum.

PROBATUR II. Una eademque natura in creata, potest terminari pluribus subsistentiis in creatis, ergo & creata poterit eisdem terminari.

RESPONDET I. Lugo. Quia natura Divina subsistit per tres subsistentias proprias, subsistere autem per propriam subsistentiam, non est naturam sistere in tali supposito, sed sistere in se ipsa, quare cum non repugnet, ut natura sistat in se ipsa per triplicem subsistentiam, nec repugnat etiam, tres subsistentias proprias, eandem habere. At verò quando natura subsistit per subsistentiam alienam, non sistit in se, sed in ultimo supposito, quare cum repugnet naturam sistere in tali supposito ultimo, & adhuc progredi ulterius ad sistendum in alieno supposito, consequens est ut repugnet, quod natura humana, quæ semel subsistit in supposito Verbi, subsistat ulterius in supposito Patris & Spiritus Sancti.

CONTRA est. Tum quia potest natura sistens in supposito uno sibi identificato, sistere postea in alio supposito, distincto realiter à priorē, licet sibi identificato, nec repugnat, ut sistat in hoc supposito sibi identificato, & progrediatur ulterius ad sistendum secundò in alio supposito, quantumvis sibi identificato, distincto tamen realiter ab altero supposito. Ergo etiam semel non sistens in proprio supposito, poterit & secundò non sistere tantum in se, sed in alio supposito, adeoque pluribus Personis terminari. Tum quia inter subsistentias divinas inter se comparatas distinctio & aliteras realis non impedit, quo minus natura pluribus subsistentiis terminetur, veraque hæc est propositio: Quod natura Divina in alio supposito subsistat subsistens

stans subsistentia Verbi, & in alio dum subsistit, subsistentia Patris, & tamen hoc non impedit, ut pluribus subsistentiis terminetur natura Divina, ergo non impedit ut terminetur natura creata, iisdem. Tum quia adhuc tunc verum esset dicere: natura creata per se subsistit. Ergo pluribus illis terminari poterit, ex hoc enim solo, non posset terminari natura creata pluribus subsistentiis Divinis, quia non per se subsisteret. Antecedens probatur de natura Divina sistente per plures subsistentias increatas semper verum est dicere, sistit in se & per se quamvis sistat in subsistentiis, quarum una non est alia, ergo etiam si subsistat natura creata, subsistentiis increatis, semper verum erit dicere: sistit in se & per se, quareneque restabit, quare natura sistens in seipsa, possit tamen subsistere per triplicem subsistentiam & id non possit habere sistens in alio.

RESPONDET II. Amicus Disp. 14. de Incarn. Sect. 6. Quod natura Divina non exigit suas personalitates ad sistendum pure, sed per modum principii fecundi ad intra, utque sit fecunditas ad intra per principium intellectivum & volitivum requiritur personalitas Patris qua fiat fecunda ut principium intellectivum Filii, utque Persona Filii una cum Patre fiat completa in ratione principii volitivi, & simul terminetur intrinsece Verbo substantiali producto, & Spiritu S. tanquam amore notionali inspirato, ea propter requirit, & personam Filii & personam Spiritus Sancti: Natura vero creata, non indiget personalitate nisi ad pure subsistendum, cum alias ex se, tota ad intra quam ad extra, supponatur fecunda.

CONTRA est. Tum quia quamvis natura creata non exigit subsistentiam increatam, tanquam principium fecunditativum, tamen hoc non obstante, potest terminari subsistentia increata una. Ergo poterit terminari & pluribus, idque non ex indigentia fecunditatis. Tum quia si subsistentia increata non possent secum consistere absolute, non possent exigi à natura Divina tanquam principia fecunditativa. Ergo prius est illas posse secum consistere, quam exigi ad fecunditatem; cur ergo non conveniet illis hæc secum consistentia & compatibilitas, in una etiam natura creata. Tum quia quavis natura creata indigeat non nisi una subsistentia, cur non titulo indigentia, sed divinitus & ex placito assumentium naturam creatam personarum, pluribus etiam Divinis subsistentiis terminari non poterit?

RESPONDET III. Idem. Personalitas v.g. Patris, quamvis sit sufficiens ad terminandam naturam Divinam in ratione existentia relativa Paternitatis, non est tamen sufficiens, ad terminandam illam in ratione existentia relativa Filiationis.

CONTRA est. Terminans Persona Verbi, naturam humanam, sufficit non nisi ad terminandam illam, ut natura illa dicatur VERBUM Caro factum, & non est sufficiens ut natura illa dicatur Pater. Caro factus ergo adhuc dabit locum subsistentia Patris sicut dat in Divinis.

RESPONDET IV. Idem. Rem semel substantialiter completam, non posse ulterius substantialiter compleri; jam enim illud aliud complementum substantiale, adveniret post ultimum complementum substantiale; sicut materia non manet incompleta substantialiter, si sit adæquate completa per formam, & è converso forma unita materia non manet incompleta, aliàs anima rationalis completa, per materiam hominis, posset compleri per materiam equi, & materia hominis completa per formam hominis, compleri posset per formam equi, sicque natura integra hominis, poterit compleri substantialiter per naturam integram equi, & è converso.

CONTRA est. Tum quia potest uni eidemque materia, uniri divinitus duplex forma substantialis, ut probatum in Phisicis, cujus oppositum videtur supponere præsens responsio, ergo & duplex poterit uniri subsistentia Divina. Tum quia una forma substantialis adveniens subjecto, altera forma præinformato, ut ibidem dicitur, constituet unum per se cum eadem, ergo & in præsentem idem dici poterit. Tum quia Natura divina semel completa substantialiter per personam Patris, est adhuc complebilis per personam Verbi, & Spiritus Sancti. Ergo erit ita complebilis etiam Natura creata.

RESPONDEBIS V. Quod hoc sit proprium solius naturæ Divinæ, subsistere pluribus subsistentiis.

CONTRA est. Tum quia concedo solius esse naturæ Divinæ connaturaliter & indispensable, non nisi tribus subsistentiis subsistere, sed nego divinitus id non posse etiam naturæ creatæ competere. Tum quia proprium est solius naturæ increatæ subsistentia Verbi subsistere, & tamen divinitus, humanitas Christi, subsistit per eandem, ergo idem dicendum de aliis, simul naturam creatam terminantibus. Tum quia recentiores negabunt, proprium esse soli naturæ Divinæ pluribus subsistentiis subsistere, licet sit proprium soli naturæ Divinæ subsistere subsistentiis identificatis naturæ realiter, inter se autem distinctis realiter.

PROBATUR III. CONCLUSIO. Paritatis quas etiam proponit sibi Amicus.

I. PARITAS est. Materia adæquate informata una forma, est adhuc adæquate informabilis alia forma. Ergo & natura adæquate terminata una Persona Divina, est terminabilis ab alia.

RESPONDET AMICUS. Disparitatem esse quia

quia materia est substantialiter perfectibilis. Contra est. Ergo & natura creata, perfecta perfectione terminationis, acceptibilis a Verbo, manet adhuc perfectibilis perfectione terminationis, acceptibilis ab alia Persona.

II. PARITAS est. Potest idem effectus bis accipere esse, à duplici totali causa & adæquata; ergo & terminari bis substantialiter à pluribus Personis Divinis.

RESPONDET. Negando Antecedens, sed hoc est impugnatum in Physicis materiis.

III. PARITAS. Potest Persona Divina faciens unum substantiale cum hac natura creata, componere aliud unum substantiale cum alia natura creata, ergo & è converso natura componens unum substantiale cum persona Verbi, poterit componere unum substantiale cum Persona v. g. Patris.

RESPONDETUR. Disp. esse quia Persona Divina faciens unum cum illis naturis semper illas inveniet incompletas, adeoque substantialiter perfectibiles, si autem accedat Persona Patris terminatæ naturæ à Verbo, nihil inveniet complebile & perfectibile substantialiter.

CONTRA est. Quia quamvis inveniat Paternitas naturam completam, non tamen compleat à se, cur ergo implicabit ut illam compleat sua personabilitate, & certe quæ est capacitas materiæ ad plures formas substantiales, quamvis altera inveniat materiam ab alia forma completam, ea est ad plures substantias, sed priorem illam reduci in actum non implicabit, ergo nec implicabit posterius: & sicut terminans Naturam divinam Persona Verbi, invenit illam ut ita dicam completam prius origine à Persona Patris, & tamen Persona Verbi terminat Naturam divinam, ergo & terminabit, quamvis invenerit præterminatam à Persona Patris.

OBJICIT I. Lucio. Subsistentia v. g. Verbi, ita terminat naturam humanam, ut non faciat illam quidem per se subsistentem, faciat tamen illam in supposito subsistentem h. e. in verbo, ergo illa natura, non potest jam terminari alio supposito. Consequentia probatur quia sicut repugnat terminari in se & terminari in alio sic etiam repugnat terminari in supposito Verbi, & terminari in supposito Spiritus S. quia terminari in supposito verbi adfert virtutem contradictionem, ad non terminari in supposito Spiritus Sancti.

RESPONDETUR. I. Retorquendo argumentum: cur scilicet terminatio per Verbum non adferat virtutem contradictionem ad non terminari (idque in natura Divina) à Persona Spiritus S. Directè autem nego consequentiam; nego item quod terminari in supposito Verbi, dicat virtutem negationem negantem posse terminari, à Persona Spiritus Sancti.

OBJICIT II. Amicus. Non potest ex duo-

bus entibus ultimò completis substantialiter, fieri unum substantiale per se: quia in compositione substantiali, saltem unum extremum debet esse incompletum.

RESPONSUM. Huic argumento in Physicis, ubi actum: an una materia possit pluribus formis substantialibus informati, agendo etiam de causis, hinc dici potest, quod non ex indigentia ulterioris perfectionis, terminanda sit illa natura, altera subsistentia Divina; sed ut ita dicam per excessum, & ut idem habeatur, pluribus titulis. Deinde potest dici quod natura creata subsistentia Verbi non indigeat eadem, cum supponatur jam illam habere, indigeat tamen altera (indigentiam largius accipiendo) cum supponatur illa altera subsistentia carere, eritque respectu illius secundæ subsistentiæ incompleta, cum nec dum habeat illam.

INSTAT IDEM. Ideo natura adæquatè completa in ratione naturæ, nequit componere unum substantiale cum alia pariter completa natura, quia nullam habet exigentiam, nec indigentiam, ulterioris perfectionis substantialis, spectantis ad complementum naturæ. Ergo nec una substantia completa per unam subsistentiam, habebit indigentiam alius subsistentiæ.

RESPONSUM. Supra, non ex indigentia hoc futurum, quanquam & indigentia sit ostensa. Probat etiam argumentum multum, quia probat etiam Naturam divinam, non posse à pluribus subsistentiis terminari. Negari etiam potest argumento Paritas, quicum natura non habeat obedientialem capacitatem, ut cum altera natura uniatur substantialiter, non est mirum, quod non possit cum altera natura componere unum totum substantiale. Jam verò quia habet natura capacitatem obedientialem, ut possit cum Persona divina uniri substantialiter, non erit ratio, ut si uniatur cum una persona divina, non jam simul uniri possit, cum altera.

OBJICITUR III. Si naturam assumptam à verbo posset terminare persona Patris, una persona posset per communicationem idiomatum prædicari de alia, adeoque habere identitatem cum alia, quod ipsum probatur. Verum esset hoc argumentum: Hic homo est Pater. Hic homo est Filius. Ergo Pater est Filius.

RESPONDETUR. Hoc argumentum non habet difficultatem contra nos specialem, sed idem solvi deberet ab omnibus in materia de Trinitate, simile enim faciam argumentum: Hic Deus est Pater. Hic Deus est Filius. Ergo Filius est Pater, & quidem magis in materia de Trinitate valeret, si valeret quia in Trinitate, Persona dicit identitatem realem cum Natura, quam non dicit Persona in creata, respectu naturæ creatæ, vi unionis cum eadem. Directè
tum

tum dico, omnem communicationem idiomatum fundari in unione substantiali; unionem autem substantialem dico fundari in incompletione perfectibilitateque substantiali, completivitateque ac perfectivitate substantiali: Quia autem natura creata est complebilis in ratione personæ & persona Divina completiva ejusdem, fit, ut communicatio idiomatum, inter hæc duo, posita unione, sequi possit: Quia verò una persona respectu alijs non est complebilis & alia completiva, fit ut inter illas nec unio substantialis, nec communicatio idiomatum intervenire possit. Ex istis etiam quæ dicta sunt in materia controversa Trinitatis, negatur illi expositio, consequentia.

Punctum Difficultatis 3.

Potestne Persona Divina, solam Personam creatam assumere?

DICENDUM I. *Non est id possibile in nostris principiis.*

PROBATUR. Quia & assumeret solam personam creatam & non assumeret, assumeret, & quidem solam ut supponitur, non assumeret autem, quia illa Persona in recto est ipsamet natura, hinc si assumitur Persona, deberet assumi natura; aliàs intra eandem entitatem physicam, esset unum idemque quod assumeretur, & idem physicè quod non assumeretur, hoc autem est distinctionem virtualem physicam invehere in creatam.

DICENDUM II. *Etiā in principiis distinctionum entitativè substantiam, implicat assumi à Persona Divina, solam Personam creatam.*

PROBATUR I. Quia Persona est ultimus terminus, ergo ulterius terminari non potest.

PROBATUR II. à pari. Anima non potest animari ab alia anima, nec albedo dealbari ab alia albedine, nec quantitas quantificari ab alia quantitate, ergo nec substantia terminari ab alia substantia, ergo nec à Divina, non est enim major ratio unius quàm alterius. Quod si comminisceretur aliquis substantiam absolutam creatam, consimilem ei, qualem Suar. attribuit Deitati, illa ulterius posset dici terminabilis.

PROBATUR III. ex Amico, quia aliqua incommunicabilitas est de essentia Personæ, sed nulla altera, nisi incommunicabilitas alteri ut supposito, quæ enim alia? & tamen hæc incommunicabilitas tolleretur si assumeretur Persona à Persona, quia assumi nihil aliud est, quàm assumi, ad communicandum cum alio supposito, &c. similia.

OBJICITUR I. Unio quæ est inter corpus & animam Christi, unius unioni hypostaticæ ad Verbum aliā unione. Ergo & substantia potest subsistere alia substantia.

RESPONDETUR. Disparitatem esse in nostris principiis, quia tunc in casu antecedentis non sequeretur idem uniri & non uniri, quod tamen sequeretur casu quo sola Persona assumeretur. In Principiis aliorum dat disparitatem recentior Suar. quia unio compositi non se ipsa est unio ad Verbum, potest ergo uniri per alteram unionem; sed ultimus terminus se ipso est ultimus terminus. Deinde quando unio unitur alia unione in casu Antecedentis bene adhuc salvari potest, quomodo retineat conditionem unionis, non enim facit illam per se unitam, unire extrema, sed si substantia creata, terminetur aliā substantiā v. g. Divinā, non retinebit conditionem ultimi termini substantialis, cum ulterius terminetur, & sicut non manent termini prioris quantitatis appositis novis, ita nec prior substantia erit terminus, si ab alia substantia terminetur: Supponit autem hæc disparitas, quod sit de ratione substantiæ, esse ultimum Terminum.

OBJICITUR II. Una relatio refertur per aliam relationem, & ita relatio transcendentalis fundat prædicamentalem. Ergo & substantia, potest subsistere per aliam substantiam.

RESPONDETUR. Posito quod una relatio funder aliam (de quo in Logica) adhuc una relatio seipsa refertur; sed hic una substantia, non per se ipsam subsisteret, sed per aliam substantiam.

OBJICITUR III. Possibile est ut Persona increata, assumat naturam creatam cum sua personalitate. Ergo & ipsam Personam solitariè assumere potest.

RESPONDETUR. Quod attinet ad Antecedens. Duplex unio inter naturam creatam substantem cogitari posset. I. Unio merè accidentalis, ita ut ex illa unione, nulla communicatio idiomatum, nulla in naturam creatam derivatio complementi, perfectionis, excellentiæ personalis derivetur, & quæ unio ita se habeat, sicut se habuit unio corporis Christi, & januæ clausæ in instanti penetrationis, quam etiam finge poni permanentem, ita ut nec janua sine corpore Christi, nec corpus Christi sine janua movere se possit, ita tamen ut hæc conjunctio naturæ creatæ substantis cum Persona Divina sit distincta ab intima præsentia, quam creaturæ habent ad Trinitatem, sed proveniat ab unione aliqua accidentali, ratione cujus fiat specialis determinatio & alligatio. Talis unio naturæ creatæ substantis ad Personam Divinam, videtur esse possibilis. Tum quia sic descripta alligatio non implicat. Tum quia difficilior est conjunctio naturæ creatæ, quæ fundat communicationem idiomatum, præ non fundante illā, Ergo si illa prior est possibilis, possibilis erit & hæc secunda: quæ non apparet quæ perfici possit, nisi sola alligativa illa unione. Tum quia quamvis talem unionem admiserit Nestorius, non ideo est

† R damna-

damnatus, quia illam admiscere possibilem, sed quia eam de facto admisit, cum tamen unionem cum communicatione idiomatum, proponit credendam, fides.

Ex quo ulterius colliges, etiam naturam creatam, habituram tunc rationem totius, sicut & corpus Christi & janua clausa in instanti penetrationis; vel si invicem localiter alligarentur rationem totius haberent, unaquaque singillatim. Secunda unio inter naturam creatam subsistentem, & inter Personam cogitari potest, quæ sit substantialis, fundans communicationem idiomatum, perficiensque naturam creatam in ratione totius, talis unio implicat retenta propria subsistentia. Ratio quia illa natura creata subsistens propria subsistentia, & haberet rationem totius & non haberet, haberet quidem, quia per nos subsistentia coincidit cum formalitate, habentis se per modum totius, non haberet autem rationem totius. Tum quia perfectibilitas, completio &c. quæ convenit parti, conveniret tunc ei naturæ. Tum quia si haberet rationem totius in se spectata, quomodo subsisteret subsistentia Divina. Tum quia si haberet una natura propriam subsistentiam, quomodo non foret tunc non nisi illa prior, h. e. merè accidentalis unio, & tamen supponitur, debere esse substantialem. Et hæc distinctio applicanda Antecedenti, sed sine ulla distinctione negant universaliter Suar. Vasq. Lug. Amic. licet oppositum sentiat Hurtad. Arriag. Ovied. recentior Suar.

I. RATIO. Lugonis & Valent. probantium non posse Naturam creatam subsistentem assumi à Persona divina, est hæc. Concilia ex eo solum colligunt non esse in Christo propriam personalitatem, quia ejus humanitas fuit assumpta à Verbo, ergo sentiunt non posse illam assumi, retenta propria personalitate.

RESPONDERI potest. Quod Concil. definiverit id, quod de facto est, non quod possibile est. Sicut definivit transubstantiationem Tridentinum, licet possibilis fuerit impanatio. Quod autem de facto non fuerit talis unio, collegit Ecclesia ex Doctoribus, traditione, Scriptura, quæ meminit etiam communicationis idiomatum, quæ si intervenire debeat, non erit jam connaturale, imò erit impossibile manere; in Christo personam humanam.

II. RATIO. Suar. Vasq. Lug. Effectus formalis primatius subsistentiæ, non est alius, quam reddere naturam per se existentem, & in ipsa terminatam, ergo implicat naturam tunc habere propriam subsistentiam & non esse actu per se; quod si haberet alienam subsistentiam & suam, tunc & esset per se & esset in alio, qui sunt virtualiter contradictorii termini.

RESPONDETUR. Sicut ratio formalis albedinis, est subiectum capax, cui unitur deal-

bare, adeoque tollere negationem albedinis consequenter nigredinem, cum hoc tamen stat, ut in eodem subiecto concurrere possint divinitus, nigredo & albedo, diversoque respectu illud subiectum erit album, diverso nigrum, sic & in præsentī diverso respectu natura esset in se, diverso esset in alio.

III. RATIO est. Quia subsistentia est ultimum complementum substantiale, idque modale, concursus autem modalis, ne divinitus quidem modificari potest.

RESPONDERI potest. Quod subsistentia sit ultimum complementum, sit ut alia subsistentia ipsamet, subsistere non possit; sed non facit ne simul uniat cum natura, idemque solum exigit Ratio modi, & sicut non dicitur modus modificari quando natura humana unita, unitur ulterius subsistentiæ Verbi, sic nec modificaretur modus, si natura cum subsistentia uniretur. Addo non esse certum quod subsistentia sit modus.

QUÆSTIO II.

De Accidenti.

QUÆRES I. *Quis sit primo essentialis conceptus accidentis.*

ASSERO I. *Actualem inherentiam non esse de primo essentiali conceptu accidentis, imò nec de essentia.* Ratio, quia quod est de essentia accidentis, ubicunque accidens est, convenit accidenti; jam autem in Eucharistia sunt accidentia panis, sine actuali inderentia. Quod si dicas inderere illa in quantitate, redibit difficultas de ipsa quantitate, quæ non inderet actu in Eucharistia & tamen est accidens.

ASSERO II. *Aptitudinalem inderentiam si sumatur simpliciter pro quacunque inderentia non esse de essentia accidentis quæ accidens est.* Ratio, quia quod convenit accidenti quæ accidens est, idque tanquam aliquid ejusdem essentialis, non potest convenire ei, quod non est accidens, inderentia autem aptitudinalis, potest convenire ei quod non est accidens, nam formæ materiali, convenit esse in alio, nempe in materia, & utrique convenit suo modo, esse in toto. Natura item humana dicitur esse in alio h. e., in Verbo &c.

ASSERO III. *Aptitudinalem inderentiam mox explicandam per inderentiam rigorosam esse de essentia accidentis.* Quia convenit omni, soli, & semper ut inductione patebit. Quando autem dicimus esse de ratione accidentis, esse in alio, sufficit ut respectu cujuscunque sit in alio, & sic actio, quamvis non sit nec possit esse in agente, salvatur tamen ejus inderentia, quia est in passio, actio enim est actio agens denominativè, non subiectivè. Sufficit rursum ut quale est accidens, ta-

lis